

สรุปสาระสำคัญจากการประชุม
จริยธรรมการวิจัยในมนุษย์
23-24 ธันวาคม 2563
ณ วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สงขลา
โดย
นางปฐมพร โพธิ์ถาวร

จริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ตามหลัก Belmont Report ประกอบด้วยหลัก 3 ประการ ได้แก่ 1). หลักความเคารพในบุคคล (Respect for person) 2). หลักคุณประโยชน์ไม่ก่ออันตราย (Beneficence) 3). หลักความยุติธรรม (Justice) ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. หลักความเคารพในบุคคล เป็นหลักสำคัญ คือ การเคารพในศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ (Respect for human dignity) มีแนวทางปฏิบัติ ได้แก่

1.1 เคารพในการขอความยินยอมโดยให้ข้อมูลอย่างครบถ้วนและให้อาสาสมัครตัดสินใจอย่างอิสระ ปราศจากการข่มขู่ บังคับ หรือให้สินจ้างรางวัล

1.2 เคารพในความเป็นส่วนตัวของอาสาสมัคร

1.3 เคารพในการเก็บรักษาความลับของข้อมูลส่วนตัวของอาสาสมัคร

1.4 เคารพในความเป็นผู้อ่อนด้อย เพราะบาง

2. หลักคุณประโยชน์ไม่ก่ออันตราย โดยการประเมินความเสี่ยงหรืออันตรายที่อาจเกิดจากการวิจัยที่ครอบคลุมด้านร่างกาย จิตใจ สถานะทางสังคมและฐานะทางการเงิน รวมทั้งทางกฎหมาย และพิจารณาการให้คุณประโยชน์ว่าเป็นประโยชน์แก่ใคร เช่น ประโยชน์ของผู้ที่เข้าร่วมการวิจัยโดยตรง 2) ประโยชน์ที่คนอื่นจะได้รับจากผลการศึกษา 3) ประโยชน์ต่อวงการวิทยาศาสตร์หรือสังคม 4) ประโยชน์ต่อชุมชนที่อาสาสมัครอยู่ ซึ่งการทำวิจัยแต่ละครั้งต้องพิจารณาซึ่งน้ำหนักว่าสิ่งมีผลมากกว่ากัน

3. หลักความยุติธรรม โดยมีเกณฑ์การคัดเข้าและคัดออกชัดเจนในการเลือกอาสาสมัคร (เลือกโดยปราศจากอคติ ไม่เลือกกลุ่มตัวอย่างที่หาง่าย ส่ง่าย คนจน ผู้ด้อยการศึกษา และมีการสุ่มอาสาสมัครเข้ากลุ่มศึกษา

การทำวิจัยแต่ละครั้งผู้ทำวิจัยต้องเสนอโครงร่างต่อคณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ เพื่อเห็นชอบ โดยคณะกรรมการและผู้ทำวิจัยต้องมีคุณสมบัติ คือ เป็นผู้ที่ผ่านมาการอบรมจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์จากสถาบันที่มีมาตรฐาน เชื่อถือได้